

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปประเทศตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอน
การดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทราือปัญหา ข้อกฎหมาย สรุปความได้ดังนี้

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ตรวจสอบพบว่า นายเสรี [REDACTED] ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำรงตำแหน่งจนมีอายุครบ ๗๕ ปี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดคุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปไว้ว่า ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี และมาตรา ๑๖ (๓) บัญญัติว่า นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการปฏิรูปพ้นจากตำแหน่ง เมื่อขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม อย่างไรก็ตาม ในระหว่างวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ นายเสรีฯ ได้เรียกประชุมกรรมการฯ และได้รับค่าตอบแทน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๕,๐๐๐ บาท

สศช. ได้มีหนังสือแจ้งข้อมูลและเรียกคืนค่าตอบแทนที่จ่ายคลาดเคลื่อนไปภายหลัง จากที่นายเสรีฯ มีอายุครบ ๗๕ ปี เป็นครั้งแรกในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่ไม่ได้รับการตอบรับ หรือชี้แจงจากนายเสรีฯ แต่อย่างใด สศช. จึงได้ขอเข้าพบและมีหนังสือแจ้งข้อมูลและเรียกคืน ค่าตอบแทนที่จ่ายคลาดเคลื่อนไปเป็นครั้งที่สองในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยนายเสรีฯ ได้มี หนังสือตอบกลับมายัง สศช. ในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ สรุปความได้ว่า การเข้าดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการปฏิรูปของตนเป็นไปโดยถูกต้องตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ และเห็นว่าเกณฑ์อายุไม่เกิน ๗๕ ปี ตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม เป็นการกำหนดคุณสมบัติในการเข้าดำรงตำแหน่งของกรรมการ ไม่นำมาใช้แก่การพ้น จากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ สศช. จึงขอหารือว่า กรรมการปฏิรูปซึ่งมีอายุเกิน ๗๕ ปี จะถือว่าขาด คุณสมบัติและต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ (๓) หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔
วรรคสาม^๑ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนด
คุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปไว้ว่าต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี ส่วนการพ้น
จากตำแหน่งนั้น มาตรา ๑๖ (๓)^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติว่า นอกจากการพ้น
จากตำแหน่งตามวาระ กรรมการปฏิรูปพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม
ดังนั้น เมื่อกรรมการปฏิรูปผู้ใดมีอายุเกิน ๗๕ ปี จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม
และต้องพ้นจากตำแหน่งทันทีโดยผลของบทบัญญัติมาตรา ๑๖ (๓) แม้ว่าจะยังดำรงตำแหน่ง
ไม่ครบวาระก็ตาม

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๖๔

^๑มาตรา ๑๔ วรรคสาม ฎีกา
กรรมการปฏิรูปต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี

^๒มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการปฏิรูปพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
ฎีกา ฎีกา

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม
ฎีกา ฎีกา